

Forfatter: Drachmann, Holger Henrik Herholdt

Titel: BREV TIL: Drachmann, Andreas Georg FRA: Drachmann, Holger Henrik Herholdt (1884-11-19)

Citation: Drachmann, Holger Henrik Herholdt: "BREV TIL: Drachmann, Andreas Georg FRA: Drachmann, Holger Henrik Herholdt (1884-11-19)", i *Holger Drachmann i Breve til hans Fædrenehjem*, Gyldendalske Boghandel -Nordisk, s. 246. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991800-000-shoot-L0019918000000091.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Holger Drachmann i Breve til hans Fædrenehjem

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Drachmann, Holger Henrik Herholdt, *Holger Drachmann i Breve til hans Fædrenehjem,*

Antonsgasse 13.
Baden bei Wien.
19 Novb 84.

Kære Fader.

Unægteligt! lidt længe siden Du — og I derhjemme — hørte fra mig. Men Brevskrivning har sine Perioder, ligesom meget andet; enten er man i dem, eller man er udenfor dem — og jeg har i flere Maaneder saa godt som intet Brev skrevet til Nogen derhjemme.

Det er da ogsaa (jeg vil ærligt bekende det) din høje Fødselsdag, som driver mig ud af min Tavshed. Der maa næsten en saadan extraordinær Anledning dertil.

Vore hjærteligste Lykønskninger til Dig, kære Gamle. Du véd — ja selv uden Brev havde Du vel vidst det — at baade Mutter, Børnene og „han selv“ omfatter Dig og alle Dine derhjemme med de kærligste Tanker, og at vi særlig den 22de i Tankerne er paa Vexebogaarden med vort ganske Hjærte. Maatte Du endnu opleve en Del 22der — forudsat at Du stadig er ligesaa livlig og rørig, som Du jo efter Sigende skal være! Herpaa ville vi paa Lørdag drikke et extra Glas Vöslauer-Ausstich i vort Vinterkvarter her i Baden.

Og nu skulde jeg jo til at skrive det „egentlige“ Brev. Men det hævner sig at have været forsømmelig saa længe. Hvor skal jeg begynde og hvor ende? Jeg er i Virkeligheden ikke i min Brevskrivnings Periode.

Jeg befinder mig i Studiernes Periode, de mest indgaaende og omfangsrige Forarbejder, som jeg vel endnu har gjort til noget digterisks. 247Arbejde. Jeg haaber og jeg venter, at denne min Flid og Omhyggelighed skal bære de forønskede Resultater, naar jeg — sandsynligvis til Foraaret udgiver mit store græske Drama

Alkibiades
eller
Grækere i Forfald.

Jeg vil herigennem, med digterisk Frihed (selvfølgelig!) men for øvrigt op mod en sand historisk Baggrund og i saa natur-kraftige Farver, som det danske Sprog i det hele raader over, give det rystende, storslaaede Billed af en Tid, der er saa æsthetisk og politisk interessant som nogen, og hvor baade Æsthetik og Politik ligesom har overbudt sig selv, hvor baade det enkelte glimrende Individ og det hele pompøse Statsliv er overmodent — og maa, følgende Tyngdens Lov, falde til Jorden.

Følgende den ængstelige Bekymring, der i de senere Aar har grebet mig selv overfor Billedet af vort eget æsthetisk overkultivérte og politisk overkombinérte Smaaatsliv derhjemme, har jeg netop grebet dette Æmne som særlig gunstigt for Paralleler. Vi er i Dekadence derhjemme over hele Linjen — og derfor har jeg kunnet se saa dybt tilbunds i den græske Dekadence paa den peloponnesiske Krigs Tid. Ganske vist: jeg læser Sophokles og Evripides, Plato, Thukydid, Plutarch, Aristophanes og dernæst de bedste moderne tyske og franske Værker, der er skrevet om Forfaldsperioden efter Marathon og Perikles — men hvis jeg kun læste, saa vilde jeg endda ikke stole paa at naae noget Resultat. Jeg har derimod et Galleri af vore egne Minimumsfolk derhjemme fra Tiden efter 48, efter vort Marathon, og saa har jeg mine egne personlige Livsskæbner at øse af. Derved kommer Digterværket frem — og jeg haaber, Du kære Gamle, at Du maa være ret rask og rørig til Foraaret, naar Bogen kommer ud. Thi det skal blive et Slag i Bordet, saa I allesammen, Venner og Fjender, skal spile Øjnene op. Jeg har Evner i mig til at naae op i Jævnbyrdsrække med de Fornemste i vor egen klassiske Literatur. Nu vil jeg præstere Beviset.

Men jeg bedømte ganske rigtigt Forholdene, da jeg allerede i Sommer — endnu famlende efter et saadant Stof — meddelte Dig og enkelte andre gode Venner min Bestemmelse med Hensyn til at blive is. 248Udlandet Vintren over. Det var en lidt drøj, byrdefuld og urolig Tid (for os Alle i min lille Karavane) disse to første Maaneder September og Oktober i Wien. Jeg vaklede flere Gange, men omsider tog jeg, sammen med Emmy, den Beslutning at slaa os ned her i Baden (omtrent 3/4 Times Kørsel til Wien, altsaa et lignende Forhold som Roeskilde— Kbhv). Vi har en udmærket Bolig med Have for Børnene og under betydelig billigere Betingelser end i den dyre Stad Wien. Der er hver Aften et Theatertog, og jeg har i Wien fundet mig den Scene, som jeg netop skulde bruge: Burgtheatret, som, i det Væsenlige i det mindste, svarer til sit høje Ry. Den store tragiske Skuespillerinde Charlotte Wolter (en Dame paa nu over 50 Aar) betager mig paa samme Maade, som jeg kan tænke at Fru Nielsen i sin Tid betog Jer derhjemme. Ved hende bliver et klassisk Repertoire muligt (Evripides, Shakspeare, Calderon, Molière, Goethe, Schiller) hvorefter vi derhjemme stadig sukker. Alene af den Grund regner jeg allerede nu mit Ophold i Østerrig for at være af en næsten uberegnelig Værdi for mine digteriske Planer og Arbejder.

Men der er én Grund endnu, hvorfor jeg tror at jeg dog handlede ret i at modstaa den Længsel, som drev og endnu med Mellemliv stadig driver mig hjem.

Jeg vinder Mandens, Menneskets, Digterens Overlegenhed overfor den komisk-tragiske Ynkelihood, der jo næsten nu karakteriserer hele vort offentlige Liv i Danmark. Hvad har ikke blot en saadan Quasi-Ulykke som

Slotsbranden derhjemme belært mig om! Hvilken Smaalighed, hvilken Drengagtighed i Debatten om Noget, der med et eneste Pennestrøg burde være bragt ud over al Tvivl: „vi bygger op igen!“ Og nu vort „Venstres“ sidste Familie-Skænderi. Ikke én stor, virkelig stor Mand i Politiken — paa nogen af Siderne. Gensidig Mistro, Skinsyge, Intriger. „Højre“ vil blive — og „Venstre“ hverken tør eller kan anvende Midler. Herregud, hvor vort stakkels Land dog er lidet — i den allerbedrøveligste Forstand!

Jeg er gennemtrængt af én Overbevisning — og paa dette Punkt er nok den gl. Martensen og jeg enige. Han siger i det sidste Bind af sit „Levnet“ (Side 151) „Skærmer og værner om den danske Literatur og det danske Sprog. Da have I Fremtid“. Han har absolut Ret, den salig Bisp. Den mest fædrelandskærlige Mand er for Øjeblikket den, der skænker sit Land det bedste Arbejde i Literaturen. Det bedste Digtværks. 249 skrives for Øjeblikket dér, hvor man er mindst paavirket af vor daglige Tærskens Langhalm og den daglige Bringens Ondskab til Torvs.

Derfor lever jeg i Udlandet, til jeg er færdig rustet.

Og efter denne Indledning skulde nok alligevel først det „egentlige“ Brev komme. Men jeg er allerede saa dybt inde i den græske Forhekselse og i min Dignings magiske Ring, at jeg føler Umuligheden af at gaa videre udenfor samme.

Tag til Takke med dette, kære Gamle. Baade Emmy, Gerda, Jens, Svend og „Lisbeth“ (der nu begynder at trives) sender Dig de kærligste Hilsner og Lykønskninger (ligesaavel som Hilsner til det hele Hus i og udenfor Fredsborg) ved

Din
meget hengivne
Holger Drachmann.

For en Gangs Skyld førte Holger sit Program igennem og blev i Udlandet omtrent 2 Aar. Fra Roeskilde havde de med en storartet Pige — Bo'el ved Navn — og med hendes Hjælp kunde de, hvor de kom frem, føre deres egen Husholdning og saaledes leve under hjemlige Forhold. Bo'el blev hos dem i flere Aar, efter at de var vendt tilbage til Danmark, og var senere, hvor hun forlængst selv var Bedstemoder, Emmy en trofast Hjælper i paakommende Tilfælde.

I Efteraaret 1885, lige til mit Bryllup, kom de hjem. De lejede en Villa paa Dronningensvej, hvor de boede et Par Aar, og hvor de førte et hyggeligt og gæstfrit Hus.

Atter en Gang var vi alle syv Børn samlede paa Faders Fødselsdag.